

Viloyat
ijtimoiy-siyosiy
gazetasi

1928-yil 11-dekabrda
asos solingan

2025-yil 18-iyun / CHORSHANBA / № 43 (13804)

БЕКОБОД: ЯНГИЛАНИШЛАР ЧОРРАҲАСИ

▼ Обод манзиллар

Аввал хабар қилганимиздек, аҳоли муаммоларини тизимли ўрганиш ва ҳал этиш, бандликни таъминлаш, камбағалликни қисқартириш, шунингдек, мигрантлар билан манзилли ишлаш каби йўналишларда амалий ёрдам кўрсатиш мақсадида Республика ишчи гуруҳи ўз фаолиятини бошлади. Ишчи гуруҳ томонидан, хусусан, Бекобод тумани маҳаллаларида аҳоли билан очик мулоқотлар ташкил этилиб, муаммолар жойида ўрганилмоқда. Айниқса, ишсиз фуқаролар рўйхати шакллантирилиб, уларни касб-хунарга ўқитиш ва ишга жойлаштириш бўйича қатор чоралар кўрилмоқда. Ижтимоий ҳимояга муҳтож оилаларга ёрдам кўрсатилиб, микробизнесни ривожлантириш учун зарур шароитлар яратилмоқда. Хорижда меҳнат қилаётган фуқаролар ва уларнинг оилалари билан тизимли ишлар йўлга қўйилмоқда. Бир сўз билан айтганда, юқоридаги масалаларни ҳал қилиш орқали туман аҳолисининг ижтимоий-иқтисодий барқарорлигини таъминлаш мақсад қилинган.

Viloyat bo'ylab

PARKENTdagi «Ugom-Chotqol» qo'riqxonasi hududida yiliga 20 ming sayyohni qabul qiladigan turistik maj-mua ochiladi. Mazkur loyiha nafaqat tabiatni sevuvchilar, balki milliy madaniyat va gastro-nomiyani qadrllovchilar uchun diqqatga sazovor manzil bo'ladi. Xususan, bu yerda zamonaviy mehmonxona, milliy taomlar restorani, shuningdek, qadimiy Markaziy Osiyo an'analarini aks ettirgan, biroq zamonaviy qulayliklarga ega o'tovlar quriladi.

BEKOBOD shahar "Ideal Kommunal boshqaruv kompaniyasi" tomonidan amalga oshirilayotgan obodonlashtirish ishlari doirasida Al-Xorazmiy mahallasidagi 16 ta ko'p qavatli uylarga tegishli hudud tozalandi. Fuqarolar uchun qulay infratuzilmani ta'minlashga qaratilgan bu kabi tadbirlar yil bo'yi davom ettirishga kelishib olindi.

Toshkent viloyati FVB mas'ul xodimlari tomonidan hamkor tashkilotlar bilan birgalikda BO'STONLIQ tuman hududidagi plyaj zonalarida dam oluvchilarning xavfsizligini ta'minlash, kichik hajmli kemalardan xavfsiz foydalanish holati bo'yicha o'rganish ishlari olib borildi. Nazorat tadbirlarida aniqlangan kamchiliklarni o'z vaqtida bartaraf etish yuzasidan mas'ullarga tegishli ko'rsatmalar berildi.

ZANGIOTA tumani 1-sonli sport maktabida boks bo'yicha "Yangi O'zbekiston Olimpiya cho'qqilari" musobaqasining mintaqaviy bosqichi start oldi. Unda Zangiota, Chinoz, Yangiyo'l, Quyi Chirchiq, Toshkent tumani hamda Yangiyo'l shahridan kelgan 15-17 yosh toifasidagi o'g'il va qiz bolalar 13 vazn toifasida bahs olib boradilar.

OQQO'RG'ON tumanida respublika ishchi guruhi boshchiligidagi hamda tegishli mas'ullar ishtirokida sayyor qabul o'tkazildi. Qabul davomida 20 dan ortiq murojaatchilarning sog'liqni saqlash, bandlik, moddiy yordam, kommunal va infrastruktura bilan bog'liq masalalari ko'tarilib, mas'ullar tomonidan amaliy yordam ko'rsatildi hamda muddat talab etiladiganlari nazoratga olindi.

Ёз қувончлари... азага айланмасин

Ёзнинг иссиқ кунлари бошланди дегунча салқин жойлар, чўмилиш ҳавзаларига бўлган эҳтиёж ортади. Она табиат бағрида мароқли ҳордиқ чиқариб асабларни тинчлантириш, тоза ҳаводан тўйиб нафас олиш, зилол сувда чўмилиб, салқинлашга нима етсин? Аммо афсуски, айрим ҳолларда бу каби дам олишлар қимматга тушиши ҳам мумкин.

Хусусан, жорий йилнинг 14 июнь кuni Паркент туманида бир гуруҳ мактаб ўқувчилари "Паркентсой"нинг тубида ҳосил бўлган кўлматка чўмилиш мақсадида боришади. Афсуски, улардан уч нафари нобуд бўлади...

ТИНЧЛИГИМИЗ ПОСБОНЛАРИ ТАҚДИРЛАНДИ

Тошкент вилоятида ички ишлар органларида самарали хизмат қилаётган бир гуруҳ ходимларни муносиб рағбатлантириш мақсадида тантанали тадбир ташкил этилди, дея хабар беради Тошкент вилояти ҳокимлиги Ахборот хизмати.

▼ Эътибор

Унда хизмат вазифаларини сидқидилдан адо этиб, жиноятчиликка қарши курашиш, жамоат тартибини сақлаш ва фуқаролар хавфсизлигини таъминлашда фаоллик кўрсатган йул ҳаракати

хавфсизлиги, Патруль-пост хизмати ва Қўриқлаш бўлинмаларида хизмат қилиб келаётган фидойи ходимлар пул мукофоти ва ташаккурнома билан тақдирланишди. Шунингдек, ички ишлар орган-

лари фаолияти самарадорлигини янада ошириш мақсадида, жами 20 та "Cobalt" русумли хизмат автомашиналари патруль-пост хизмати бўлинмаларига топширилди. Тадбир давомида Тошкент ви-

лояти прокурори Азамат Мирзаев ва вилоят ИИББ бошлиғи Тоҳир Арипов сўзга чиқиб, ходимларни мукофотлар билан табриқлаб, уларнинг келгуси фаолиятларига омад тилади.

▼ Санъат

НУРАФШОНДА Зойилмақом кеча

Нурафшон шаҳридаги "Ватанпарвар" боғида "Мақомни биргаликда куйлаймиз" номли бадиий-музика кеча ўтказилди.

Тошкент вилояти ҳокимлиги, вилоят маданият бошқармаси, Ёзувчилар уюشمаси Тошкент вилоят бўлими, Республика Маънавият ва маърифат марказининг вилоят бўлими ҳамда Нурафшон шаҳар ҳокимлиги ҳамкорлигида ташкил этилган тадбирда вилоят ҳокими Зойир Мирзаев, вилоятда фаолият юритаётган бошқарма ва ташкилот вакиллари ҳамда жамоат фаоллари иштирок этишди.

4

ЭҲТИЁЖМАНД ОИЛАЛАР ҚўЛЛАБ- ҚУВВАТЛАНМОҚДА

▼ Қонун ва ижро

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2024 йил 16 апрелдаги тегишли қарорига асосан, 2024 – 2025 йилги иситиш мавсуми (ноябрь – февраль) да аҳолини моддий қўллаб-қувватлаш мақсадида кенг кўламли чора-тадбирлар амалга оширилган эди.

2

Дастлаб, ишчи гуруҳ аъзолари тумани ҳокими, масъул ташкилот раҳбарлари билан биргаликда энг оғир ҳудудларда бўлишди. "Пахтакор" ва "Деҳқонobod" маҳалласида фаолият олиб бораётган "маҳалла еттилиги" билан учрашиб, ҳудуднинг ижтимоий-иқтисодий аҳоли ва уни яхшилашга қаратилган истиқболли режалар юзасидан суҳбатлашишди. Бундан ташқари, "Зиёли" маҳалласида "Обод хонадондан обод маҳаллагача" шиори остида олиб борилган ишлар, шунингдек, "Янгиовул", "Қўқони", "Қуштамғали", "Шова", "Найман", "Уяс" ва "Ачамайли" маҳаллаларида истиқомат қилувчи 40 минг аҳолини туман маркази билан боғлаш, уларга қулайликлар яратиш мақсадида Сирдарё устидан ўтувчи 198 метр узунликдаги янги кўприк қурилиши жараёни билан яқиндан танишишди.

МАҲАЛЛАЛАРНИНГ ЎЗ БИНОСИ БЎЛАДИ

Қулай шароит меҳнат унумдорлигини ошириб, эртанги кун истиқболлига туртки бўлади. "Қўқони" маҳалласининг ташкил топганига қарийб 28 йил ўтган бўлсада, шу кунгача ўз биносига эга эмасди.

— Уч йилдан буён мазкур маҳаллада ишлабман, — дейди маҳалла раиси Очил Тоиров. — Маҳаллаамиз туман марказидан 35 км. узоқда жойлашган бўлиб, 776 та хонадонда 4,5 мингдан зиёд аҳоли истиқомат қилади. Шу кунларда маҳалла биноси янгидан қурилиб, фойдаланишга топширилиш арафасида. Маҳаллаамиз қишлоқ ҳўжалигига ихтисослашган. Одамлар деҳқончилик ва чорвачилик билан шуғулланишади. Жорий йил маҳаллаамиз учун омадли келди. Бир вақтлар Баҳор ҳамда Мевазор кўчаларимизга оқова сув етиб бормасди. Табиийки, томорқадан фойдаланиш амримаҳол эди. Яқинда "Қамбағалликдан — фаровонлик сари" давлат дастури асосида артизан қувири ўрнатилиб, муаммо бартараф этилди. Айни кунда маҳаллага 163 дона бетон таянчлар, 5 км. ссим кабель ҳамда қуввати 250 кВт. бўлган 2 дона трансформатор келтирилди, ўрнатиш ишлари олиб борилмоқда.

"Янгиовул" маҳалла раиси Тоиржон Бердиевнинг ҳам куюнанича бор. Унинг таъкидлашича, шу кунгача бу маҳалланинг биноси бўлмаган. Маҳалла фаоллари ҳали у, ҳали бу

(Давоми. Бошланиши 1-саҳифада)

ерда ижарада туриб фаолият юртишган. Энди эса маҳалла биносининг қуриб битирилиши "маҳалла еттилиги"нинг сарсонгарчиликларига чек қўяди. Замонавий бино қурилишига бош-қош бўлаётган туман ҳокимидан барча миннатдор. Мазкур маҳаллада ҳам чорвачилик, деҳқончилик тармоқлари кенг ривожланган. Ҳудуддаги 515 та хонадон тўлиқ ичимлик суви билан таъминланиш арафасида. Ёшларнинг бўш вақти йўқ. Шундан бўлса керак, 3 йилдан бери маҳалла ёшлари ДХХ кубогининг туман, вилоят босқичига йўлланмани кўлга кири-тиб келишмоқда.

БЕКОБОД:

ЯНГИЛАНИШЛАР ЧОРРАҲАСИ

ЎТГАНЛАР ЁДИ — БАРҲАЁТ

Кейинги манзил "Қуштамғали" маҳалласи бўлди. Бу ерда 5 мингга яқин аҳоли истиқомат қилади. Узоқ ўтмишга эга мазкур ҳудуд Сирдарё вилояти билан қўшни. Очиғи, маҳалла ҳамкиҳатлиги туфайли доим хайрли ишлар амалга оширилган. Бироқ, яқинда маҳаллага раис этиб сайланган Гулчехра Рискүлова ўзгача ташаббус билан чиқди. У маҳалла ҳудудидаги қабристонни ободонлаштириш масаласини қўйди. Қарийб 4 асрга тенгдош қабристон ҳудуди катта бўлганлиги сабабли, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишларида муаммолар бор эди. Ҳомийлар ва аҳоли

БЕКОБОДНИНГ ТАШРИФ ҚОҶОЗИ

Уй музейлари ҳақида кўп ва ҳўп эшитганимиз. Аммо боғишамоллик Даврон Жўраев хонадонидан ташкил этилган уй музейи тасаввурингизни янада бойитади. Бугун мазкур хонадон нафақат маҳаллий, балки хорижий меҳмонларда ҳам катта қизиқиш уйғотмоқда. Масалан, Туркиянинг "ТРТ АВА3" телеканали журналистлари уй музейида туман ҳудудидан топилган қадимий буюмлар, осори-атиқалар, ўзбек миллий либосларини катта қизиқиш билан томоша қилишганига гувоҳ бўлдиқ.

— Айни пайтда жамоамиз билан

имкониятларидан келиб чиқиб, мазкур қадамжого бугун сув қувири тортилиб, бетон таянчлар ўрнатишмоқда.

— 20 йилдан бери шу қабристон-

"Далварзинтепа" тўғрисида ҳужжатли фильм ишлаяпмиз, — дейди турк телеканали продюсери ёрдмчиси Моҳунур Аҳмедова. — Уй музейидаги

топилмалар орқали мазкур туманда Тетис денгизи бўлгани, 2 миллион йилга тенгдош чиганоқ топилмалари нафақат бизни, қолаверса, барчани қизиқтириши табиий.

Энг муҳими, экспонатлар оддий шароитда ҳам эҳтиёткорлик билан сақланаётгани кўпчиликини таажублантириши

табиий. Албатта, бу каби ноёб буюмлар махсус бино ва шароитда сақланса, мақсадга мувофиқ бўларди.

ЭЪТИБОРДАН ДИЛЛАР ШОД

Республика ишчи гуруҳи ва туман ҳокимлиги ташаббуси билан туманнинг олис ҳудуди ҳисобланган "Янгиовул" маҳалласида жойлашган 5-Оилавий поликлиникада 50 дан ортиқ оғир касалликларга чалинган ва ногиронлик белгилаш юзасидан муаммоларга дуч келаётган фуқаролар билан учрашув ташкил қилинди. Унда Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги вилоят бошқармаси ва

шифокорлар ва тиббий-ижтимоий эксперт комиссиясига йўналтиришди.

— Турмуш ўртоғим Жумабой Умματος икки йил аввал insultни бошдан кечирдилар, — дейди Олия Умматова. — Учрашувга Реабилитация марказида даволатиш масаласида маслаҳат

сўраб келгандим. Мутахассислар томонидан ногиронлик белгиланиб, ногиронлик аравачаси ҳамда моддий кўмак бериладиган бўлди.

"СИЗ КЕЛМАНГ, БИЗ БОРАМИЗ"

Аҳоли муаммоларини манзилли ўрганиш мақсадида "Қорақўйли" маҳалласида ҳам фуқаролар билан навбатдаги очиқ мулоқот бўлиб ўтди. Унда фуқаролар ўз муаммолари билан Республика ишчи гуруҳи аъзолари, Бекобод тумани ҳокими Зайнилобиддин Низомиддинов, туман прокурори, туман ИИБ бошлиғи,

туман солиқ идораси раҳбари ҳамда мутасадди ташкилот вакилларига мунозарат қилишди. Унда фуқароларнинг электр симёғочларни янгилаш,

ЭЪТИЁЖМАНД ОИЛАЛАР ҚўЛЛАБ-ҚУВВАТЛАНМОҚДА

— Бу борада жойларда аҳолига зарур ижтимоий ёрдамлар кўрсатиш борасида иш олиб борилди, — дейди Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги Тошкент вилояти бошқармаси раҳбари Миразиз Мирсултонов. — Хусусан, 62,1 мингта оилага 16,8 миллиард сўм миқдорда бир марталик моддий ёрдам тўлаб берилди. Биргина электр ва табиий газдан базавий меъёрдан ортиқча фойдаланган 18,7 минг оилага 4 миллиард сўм миқдорда компенсация тўловлари амалга оширилди. Бундан ташқари, Президентимизнинг 2025 йил 2 апрелдаги "Ёқилиш-энергетика соҳасида бозор механизмларини жорий этишда эҳтиёжманд аҳолини давлат томонидан қўллаб-қувватлашнинг қўшимча чора-тадбир-

(Давоми. Бошланиши 1-саҳифада)

лари тўғрисида"ги Қарори бўйича эҳтиёжманд оилаларни янада кенгроқ қўллаб-қувватлаш мақсадида газ ва электр энергияси учун компенсация олувчиларни рўйхатга олиш жараёни бошланган. Ҳозирги кунга келиб, фақатгина Тошкент вилоятининг ўзида 40 минг нафардан ортиқ фуқаро рўйхатдан ўтган.

Ўрта Чирчиқ тумани "Янгилик" маҳалласида яшовчи Бибиғул Наримбетова 2-гуруҳ ногиронлиги бор шахслар рўйхатида туради, кам таъминланган ва ёлғиз аёл. Унинг тарбиясида бир нафар вояга етмаган фарзанди бор.

— Оиламиздаги ягона даромад ногиронлик пенсияси ва болам учун тайинланган нафақа. Ўша шароитим оғир. Шу туфайли "Қамбағаллик реестри"га киритилганман. 2024 йил киш мавсумида газ

ва электр энергияси бўйича давлат ёрдами асосида ариза топшириб, компенсация олдим. Бу йил ҳам Президентимиз қарорлари доирасида аризам қабул қилинди. Давлатимизнинг бундай эътиборидан жуда миннатдорман, — дейди Б.Наримбетова.

Мазкур тумандаги "Ўртаовул" маҳалласида яшовчи Нодира Эртаева ва турмуш ўртоғи Бекзод Эртаев ҳам ижтимоий ҳимояга муҳтож оилалардан. Оилада уч нафар фарзанд бор. Турмуш ўртоғи Б.Эртаев яқинда беги сингани сабабли ишлаш имконидан маҳрум бўлган.

— Оилавий ҳолатимиз жуда

оғир. "Қамбағаллик реестри"га киритилганимиз ҳам шундан эди, аслида. Болалар нафақасини олгандик, лекин, ҳозир унинг муддатига тугаган. Давлат томонидан кўрсатилаётган компенсация биз учун жуда катта ёрдам бўлди, — дейди Нодира Эртаева.

Оила тўлиқ тиббий кўриқдан ўтказилган. Қизлари Мадина ва

Маликада бурун қисмининг шишмаси аниқланиб, жарроҳлик амалиёти учун ордер олинди. Тез орада уларнинг саломатлигини тиклаш чоралари кўрилади. Бу оила йил давомида газ ва электр энергияси бўйича компенсация олиш учун рўйхатга киритилди.

Умуман олганда, давлат томонидан жорий этилган ушбу ижтимоий дастур нафақат аҳолининг энергия харажатларини қоплаш, балки уларнинг соғлигини асраш, фарзандларини таълим ва тарбия учун жалб қилишга хизмат қилмоқда. Бу эса ижтимоий адолат тамойилининг амалдаги ёрқин намунасидир.

Абдулазиз МУСАЕВ

Дастлабки ўрганишлар давомида мутасадди ташкилотлар томонидан ушбу каналдаги сув оқим бўйлаб ҳосил бўлган, чуқурлиги тахминан 2 метрни ташкил этган сув ҳавзасида таққуловчи белгилар ўрнатилмаганлиги, аҳоли ўртасида тушунтириш

ишлари етарли даражада олиб борилмаганлиги, сунъий ташкил топган сув ҳавзасини бартараф этиш чоралари қўрилмаганлиги аниқланган. Ҳозирда мазкур ҳолат бўйича Жиноят кодексининг тегишли моддалари билан жиноят иши қўзғатилган.

Аслида, бу каби хабарлар жамият учун янглик бўлмай қолди. Биргина жорий йилнинг май ойини оладиган бўлсак, дастлаб, 5 май кун Буржикар каналда икки нафар қизалоқни қутқарган деб бир инсоннинг ҳалок бўлгани, 18 май кун Сирдарё вилояти Мирзаобод туманидаги "Дўстлик" каналда 14 ёшли ўсмининг, 24 май кун эса, Самарқанд вилоятида "Сўнги кўнроқ" тадбирларидан сўнг чўмилишга борган уч

(Давоми. Бошланиши 1-саҳифада)

нафар боланинг чўкиб кетгани ҳақидаги хабарлар билан "ёйда қолди".

Ҳўш, нега бундай бўлмоқда? Қўнғилсиз ҳолатларнинг асл сабаби ким ёки нима?

Энг аввало, бунга илк сабаб қилиб жойларда фуқароларнинг чўмилиш тартиб-қоидаларига амал қилмасликлари, дарё, канал

ча барча ёшу қари сувли манзиллар томон ошиқиши табиий. Бироқ, чўмилиш ман этилган айрим сузиш ҳавзалари, каналларда таққуловчи белгилардан асар ҳам йўқ. "Паркентсой"даги муҳдиш воқеага ҳам шундай омил сабаб эмасми?

Бундан ташқари, болалар билан куза-

тилаётган чўкиш ҳолатларига катталар, аиникса, ота-оналарнинг эътиборсизлиги ҳам сабаб бўлаётгани аини ҳақиқат. Бугун, аксарият ота-она таътилга чиққан фарзандининг мароқли хордик олиши учун унинг хоҳишларига қарши чиқмайди. Шундай ота-оналар борки, фарзанди қаерда, ким билан, нима қилипти — асло иши йўқ. Тагин атрофдагилари "Фарзандингизга сал эътиборлироқ бўлинг" дегудек бўлса, "Болани сиқувга олиш унинг келажақда муқтаил фикрлайдиган одам бўлишига халал беради", дея тезкор жавоб қайтариб, ўзини оқлайди. Аслида, болалар билан содир бўлаётган ҳар қандай нохуш ҳолатларга энг катта айбдор — эътиборсиз ота-она.

Ушбу фожиали ҳолатлар фонида Болалар Омбудсмани республиканинг ҳар бир ҳудудида болаларни чўмилиштириш учун ка-

мида минимал миқдорда — ҳам табиий, ҳам сунъий жиҳозланган хавфсиз жойлар билан таъминлаш ташаббуси билан чиқди. Бола ҳуқуқлари бўйича вакилнинг фикрича, бундай чора-тадбирлар нафақат хавфсизлигини оширишга, балки ёз ойларида болаларнинг маданий ва назорат остида дам олишини

ташкил этишга ёрдам беради.

Дарвоқе, давлатимиз раҳбари томонидан илгари сурилган "Долзарб 90 кун" ташаббуси замирида ҳам шу каби ҳолатларнинг олдини олиш, шунингдек, болаларнинг бўш вақтларини мазмунли ўтказиш учун шароит яратиш мақсадлари ётган эди. Бугун мазкур лойиҳа доирасида мактабларда соғломлаштириш майдончалари, турли тўғарақлар фаолият олиб бормоқда. У ерда болалар нафақат ўйнаб-қулишлари учун, балки қизиққан машғулотлари билан шуғулланишлари учун ҳам барча қулайликлар яратилган. Бироқ, биргина ҳодимларнинг эътибори ва назорати болалар учун етарли бўлмаслиги мумкин. Бунинг учун, ота-оналар, катталар ҳам эътиборлироқ бўлишлари лозим.

Нозима РАСУЛОВА,
"Тошкент ҳақиқати" мухбири

▼ Тақдимот

ДУНЁ ЭШИКЛАРИН ОЧГУВЧИ КАЛИТ...

Катта-кичик минбарларда ёшларнинг китоб ўқимаи қўйганлиги ҳақидаги фикрлар кўп айтилади. Кимдир бунга фарзандларимизнинг турли гаджетлар исканжасига тушиб қолганлиги, бошқа биров эса ҳозирги асарларнинг ўқилиш эмаслиги, қолаверса, аҳоли орасида китоб тарғиботи кўнгилдагидек олиб борилмаётганлигини сабаб қилиб кўрсатади. Бир жиҳатдан улар ҳақ. Аммо беш қўл баравар эмас деганларидек, китобни қадрлайдиган, мутлола орқали дунё эшикларини очётганлар ҳам талай...

Яқинда Пискент тумани Нурунийлар масканида ташкил этилган "Барҳаёт сиймолар — умри ибратга тўла пискентлик инсонлар ҳаётидан лавҳалар" номли китоб тақдимотида иштирок этганлар бунга яна бир бор амин бўлишди.

"Нуруний" жамғармаси, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси ҳамда Журналистлар уюшмасининг Тошкент вилоят бўлимлари билан ҳамкорликда ташкил этилган маърифий тадбирда Ўзбекистон Республикаси Президенти маслаҳатчиси ўринбосари Пўлат Бобононов, Пискент тумани ҳокими Музаффар Арипов, Ўзбекистон халқ шоири Маҳмуд Тоир, Пискент туманидаги ташкилот ва муассаса раҳбарлари, меҳнат фахрийлари, ёшлар ва ОАВ вакиллари иштирок этишди.

— "Мухаррир нашриёти" томонидан чоп этилган ушбу китоб "Нуруний" жамғармаси Тошкент вилояти бўлими раиси Абдусамид Носировнинг ташаббуси, Пискент тумани ҳокими Музаффар Арипов, пискентлик журналистлар ва бир қатор зиёкорларнинг бегараз ёрдами билан дунёга келди, — деди Ўзбекистон Журналистлар уюшмаси Тошкент вилояти бўлими раҳбари Раҳматилла Шералиев. — Бу рисола туманда яшаб, эл-юрт равнақи йўлида фидойилик билан меҳнат қилган 60 нафар пискентликлар ҳақидаги ибратли маколалардан жамланган. Ўйлаймиз-ки, китобга киритилган инсонларнинг босиб ўтган шонли ҳаёт йўллари бугунги навқирон ўғил-қизларга ибрат ва маҳорат мактаби бўлиб хизмат қилади.

— Хайрли ишимизни пискентлик ҳамюртларимиз билан бошладик, — деди Абдусамид Носиров. — Эндликда вилоятимизнинг бошқа барча туман ва шаҳарларида яшаб ўтган фидойи инсонлар ҳақида ҳам ана шундай рисолалар чоп этиришни мақсад қилганмиз.

Ўз мухбиримиз
Жалолдин ЭСОНОВ олган сурат

Навободда уч авлод дийдори

Маълумки, ҳудудларда ташкил этилаётган "Уч авлод учрашув"лари ёшларга маънавий озуқа бериш билан бир қаторда, улар ўртасидаги ҳамкорликни мустаҳкамлашга хизмат қилмоқда. Ана шундай учрашувлардан бири Бўқа туманидаги "Навобод" маҳалласида жойлашган 9-умумтаълим мактабида бўлиб ўтди.

▼ Учрашув

Унга туман "Нуронийлар" бўлими масъуллари, маҳалла фаоллари, "Кексалар маслаҳати гуруҳи" аъзолари таширф бўюришди. Нуронийлар ўзларининг бой ҳаётий тажрибалари билан ёшларга муҳим маънавий-ахлоқий сабоқлар беришди.

Учрашув давомида фахрийлар ўқувчилар билан ўзаро фикр алмашиб, жамият ривожига ҳар бир авлоднинг роли ва масъулияти бўлиши ҳақида мулоҳаза юритишди.

— Уч авлод учрашуви — бу нафақат ёшлар учун, балки барча авлод вакил-

лари учун катта маънавий қўллаб-қувватловдир, — дейди вилоят Тожик миллий маданият маркази раҳбари Саврон Мирзаев. — Бу ерда истиқомат қилувчиларнинг кўп қисми тожик миллатига мансуб. Учрашувдан асосий мақсад ҳам қанда-анда, қариндош-уруғ бўлган турли миллат вакилларининг ҳаёт тажрибаси ўзаро ҳурмат ва меҳр-муҳаббатини ёшларга намойиш этишдан иборат. Уларнинг келажаги учун бундай учрашувлар жуда муҳимдир.

Тадбирда маҳалла хотин-қизлари томонидан миллий либослар, суза-

на-ю, кашталар ва миллий таомлар кўргазмаси намойиш этилди. Мактаб ўқувчилари томонидан тайёрланган тожик миллий рақс ва куй-қўшиқлар барчага хушайфият улашди. Шундан сўнг жорий йилнинг май ойида "Ибратли оила" кўрак нишони билан тақдирланган шу маҳаллалик Зулай-

хо ая Рабиеванинг фикр-мулоҳазалари тингланди.

Ушбу учрашув ёшлар, ўрта ва кекса авлод вакилларининг бой ҳаёт мактаби ҳамда қимматли тажрибасини бирлаштирди, десак муболаға бўлмайди.

Нигора УРОЛОВА,
"Тошкент ҳақиқати" мухбири

СПОРТ янгиликлари

Чирчиқ спорт мактаби мураббийи — энг зўри!

Хитой Тайпейида дзюдо бўйича Бутунжаҳон мастерлар ўйинлари (World masters games) бўлиб ўтди.

Аҳамиятлиси, мазкур нуфузли халқаро мусобақада иштирок этган ҳамюртимиз, Чирчиқ шаҳар спорт мактаби дзюдо бўлими мураббийи Аваз Қорганов 90 кг. вазн тоифасида барча рақибларини мағлубиятга учрати, олтин медални қўлга киритди.

Маълумот учун, Аваз Қорганов 2024 йил ноябрь ойида АҚШнинг Лас-Вегас шаҳри мезбонлик қилган дзюдо бўйича фахрийлар ўртасидаги жажон чемпионатида ҳам 90 кг. вазн тоифасида италиялик, бразилиялик, АҚШ ҳамда франциялик курашчиларни енгиб, финалга қадар етиб борган, яқунда кумуш медал соҳибига айланганди.

Эшак шувчиларимиз қитъада тенгсиз

Таиланднинг Паттайа шаҳрида байдарка ва каноэда эшак эшиш бўйича 18 ва 23 ёшли спортчилар ўртасида Осиё чемпионати ўтказилди.

Қитъанинг энг иқтидорли ёшларини ўзида жамлаган мазкур мусобақада Ўзбекистон терма жамоаси ҳам муваффақиятли иштирок этди.

Байдарка ва каноэчиларимиз яқунда 17 та олтин, 11 та кумуш, 6 та бронза, жами 34 та медал билан ҳар икки йўналишда умумжамоа ҳисобида биринчи ўринни эгаллашди.

Маҳмуд Муродов чемпионлик камари соҳиби

Чехиянинг Прага шаҳрида ММА бўйича Oktagon 72 турнири ташкил этилди.

Мазкур турнирнинг со-main event жангида ҳамюртимиз Маҳмуд Муродов мезбон спортчи Патрик Кинслга қарши октагонга кўтарилиди.

Oktagon Interim камари учун кечган жанг тўлиқ давом этди.

Яқунда ҳакамларнинг ақдид қарори билан вақилимиз ғалаба қозонди.

Шу тариқа, ҳамюртимиз ўрта вазн тоифасида Oktagon промоушенининг вақтинчалик чемпионига айланди.

Интернет хабарлари асосида тайёрланди

▼ Дарвоқе

Бугунги кунда ижтимоий тармоқлар ёшлар ҳаётининг ажралмас қисмига айланмоқда. Хусусан, Instagram ва TikTok сингари платформаларда инсонлар ўзларининг гўёки муқаммал, бахтли ҳаёти билан бўлишмоқда. Бу эса кўплаб ёшларда ўз ҳаётини бошқаларники билан солиштириш, реал ҳаётдан норозилик ва руҳий тушкунлик ҳолатларини келтириб чиқармоқда.

2024 йилда Ўзбекистон Ёшлар агентлиги томонидан ўтказилган сўровномага кўра, 16–25 ёшдаги талабаларнинг 38 фоизи ижтимоий тармоқлардаги солиштиришлар ва муқаммаллик иллузияси сабаб ўзларида депрессия белгилари борлигини айтган.

Халқаро изланишлар ҳам буни тасдиқлайди. Хусусан,

ДЕРАЗА ОРТИДАГИ БАХТ

орасида ўзини паст баҳолаш, ёлғизлик ва депрессияга олиб келувчи асосий платформалар қаторига қиради.

Кембрик университетининг 2022 йилда эълон қилган ҳисоботида эса, ижтимоий тармоқларда кунига икки соатдан ортиқ вақт ўтказадиган ёшларда "ҳаётдан қарнаш" ҳолати 21 фоизга юқорилиги қайд этилган.

Психологик тадқиқотлар шуни кўрсатадики, Instagram ва TikTokда кунига икки соатдан кўпроқ вақт сарфловчи ёшлар орасида руҳий тушкунлик эҳтимоли 20–30 фоизга ортади.

Бу ҳолат, айниқса ўзини бошқалар билан таққослаш эҳтиёжи кучли бўлган ўсимлар ва ёшлар

орасида яққол кузатилади.

Бу борада мутахассислар ҳам турли фикрлар билдиришмоқда.

Психолог Гулрухсор Алимова:

— Ҳар куни бошқалар бахтли ҳаёт кечириётганини кўриш инсонда табиий солиштириш эҳтиёжини пайдо қилади. Интернетдаги кўплаб контентлар филтр ва маркетинг услублари орқали яратилган бўлса-да, миянинг буни реал деб қабул қилиши — тушкунликка сабаб бўлади.

Психолог ва блогер Дилноз Мансурова:

— Мижозларим орасида ижтимоий тармоқларнинг сал-

бий таъсири туфайли ҳаётдан завқ ололмай қолган ёшлар кўп. Баъзилар учун "лайклар", "сторилар" ва "одамлар нима дейди?" каби тушунчалар ҳаёт мезонига айланиб ултурган. Бу эса руҳий саломатлик учун хавфли тенденциядир.

Психолог М.Абдуллаев:

— Доимий равишда бошқалар бахтли ҳаёт кечириётгани ҳақидаги контентни кузатиш, ўзини солиштириш ўзига нисбатан танқидий муносабатни қучайтиради. Руҳий саломатлик танадаги ортиқдек кўринмас бўлиши мумкин, лекин унинг таъсири чўқур бўлади.

Эланора САЙФУЛЛАЕВА, ЎЗМУ талабаси

Алдамчи! Шу сўз бўғзимиздан отилиб чиқиши биланоқ кўз ўнгимизда буюк бир аперист сиймо гавдаланади. Тарих ғулдирагани орқага бир қарра "перемотка" қилиб, узоқ-узоқларга назар ташлайлик. Не-не одамларнинг бошлари ана шу ғулдирак остига рўпарў келмади. Қанчадан-қанча истъёодларимиз... Ёлғон кўрмай жон бердилар. Умрлари ҳисбада ўтди. Ҳўш, нега, нима учун шундай бўлди? Азбаройи АЛДАМЧИЛИК санъатини, қўзингга қараб ЁЛҒОН гапиришдек оддий этакани билмаганликлари учун. Бир-биримизни ўта хушмуомалалик билан (билса ҳазил, билмаса чин) чўе тушириб юрадиган кунларга ҳам етиб келдик. Савол туғилади: ҳўш, чин сўзни айтолмай ширин ёлғон билан иш битириш санъати илгариям бўлганими?

• • • • • ▼ Чоршанба фелъетони

Айримлар билиб-билмай бу соҳага ўтган асрнинг 50-йилларида, аниқроғи, урушдан кейин асос солинди дейишса, баъзилар ундан сал кейинроқ, шўро тузumi "комада ётган" йиллари, аниқроғи, мустақиллик арафасида деб турли мулоҳазалар билдириши табиий. Алдамчилик тарихи билан чуқур шуғулланган олимларнинг фикрига таянган ҳолда айтиш мумкинки, бу соҳа бизда XX аср бошларида пайдо бўлди ва йилдан-йилга ўсиб, шаклланиб келяпти.

Сир эмас, биз узоқ йиллар давомида социализмда яшаганимиз камлик қилганидек, "Коммунизм қурамыз!" деган ширин ва алдамчи ғояларга интилиб келдик ва ўзимиз сезмаган ҳолда "ёлғонизм", йўғ-е, "коммунизм"га эришдик ҳам, шекилли. Аммо, кейинги йилларда АЛДАМЧИЛИКни ривожлантириш борасида бир қатор чиғалликлар пайдо бўляптики, бу ҳақда алдамасдан гапириш мумкин эмас.

Фикрларимиз тасдиғи сифатида чоратрофда бўлаётган айрим воқеаларни ҳукмингизга ҳавола этамиз.

1. Олти йилга чўзилган "инсоф"

Тахририятга Пискент тумани "Бирлик" маҳалласи "Истикбол" кўчасида яшовчи фуқаро Дониёрхон Саидхонов мурожаат қилди.

"Мен 1975 йилда Пискент туманида туғилганман, — деб ёзади у. — Отам Эргашон ака 1987 йилнинг ноябрида вафот этганлар. Онам — 1951 йил туғилган Мукамбархон Муродхонова ўша пайтда олти ўғил ва бир қиз билан қолганлар. Ўшанда ҳаммамиз бола эдик, синглим Гўлчехраҳон етти ойлик гўдак эди. Отадан эрта етим қолган биз — етти болани отамдан ҳам ота, ҳам она бўлиб кўп қийинчиликлар билан вояга етказдилар. Болалигимиз далада, оғир меҳнат билан ўтди. Лекин баримиз ҳалол, меҳнаткаш бўлиб улғайдик.

Мен оилада учинчи фарзанд эдим. 1993 йили мактабни битиргач, институтларга киришга ҳаракат ҳам қилмадим, чунки онамга мададкор керак эди. Колхозга ишга кирдим.

фермер хўжалигига сувчи бўлиб ишга кирдим. Ойлик маошим 600 минг сўм эди. Фермер хўжалиғи раиси Ортиқ ака Юнусов дастлабки ойларда: "Ука, ҳозирча пул йўқ эди, бўлганда оларсан", дерди-да, вевдостога — олмаган маошим учун имзони кўйдириб кетаверар эди. Мен эса, Ортиқ ака бизга бошлиқ бўлгани учун юзидан ўтолмай, ҳа энди, Худо инсоф берса, маошларимни тўлар деб сўролмай юравердим. Бу "инсоф" уч-тўрт ой эмас, нақд олти йилга чўзилди.

Икки йил аввал турмуш ўртоғим Раъно Саидхонова саратон касалига чалиниб қолди. Уни даволатиш учун кўп касалхоналарга бордик. Ҳозирги шароитда бу хасталикни даволатиш учун қанча маблағ кетишини ҳар қандай одам билади. Охири аёлим иккинчи гуруҳ ногирони бўлиб қолди. Шундай кунларда Ортиқ акадан ўзим қонуний ишлаган олти йиллик иш ҳақимини беришни илтимос қилиб бордим. У эса ҳозир иложи йўқлигини айтди. Мен унга оилам қийналиб қолганини, ҳатто уйимиз йўқлигини ижарада яшаганимни айтиб ту-

ли пулни буюртма хат жўнатиб, иш ҳақини аввал унинг ўзидан талаб қилиш керак, қонуний талаб бажарилмаса, иннайкейин судга мурожаат қилинади.

Дониёрхоннинг боши қотди. У — далачи. Кетмон чолиб рўзгор тебратди. Агар бир кун ишидан қолса, оиласи яна қийналиб қолиши табиий. Бу — бир. Иккинчидан, унга ҳар қандай масалада ёрдам берадиганлар ҳам — Ойдан тушмаган — ҳар таширфи бир қойхона палов.

2. Бировнинг ҳақи

Инсоф-диёнат, ўзганинг ҳақидан ҳазар қилиш каби ҳислатлар қон-қонимизга сингдирилган. Кези келганда қонунлар ҳал қилолмаган нарсани ажрим қила оладиган даражадаги виждонимиз бор.

Гап бошқа ёқда: кейинги пайтларда ана шу туйғулар салгина мудраб қолмапти-микан? Бировники буюрмайди, деган гап бор. Ногаҳон толиб олганимиз ёки ноҳақдан тортиб олганимиз — ўзганинг ҳақи қачондир, қандайдир шаклда бошқа тарафдан ўпириб чиқиб кетади.

XIX асрда тартиб берилган «Илмлар хазинаси» («Маҳзан ал-улум») тўпламида бир ҳикоят келтирилган. Унда ёзилишича, бир киши фарзандига насиҳат тарзида «Нафсингни шундай машқ қилдири, токи у амрингга қулоқ соладиган бўлсин!» деган экан. Шунда ўғли «Мен қайси пайтда ақлли бўлишим мумкин?» дея сўрабди. «Нафсингга ҳоким бўлганингда», деб жавоб қайтарибди ота.

Ота ҳақ. Ўз нафсини жиловлай олган кишининг кўнгли тўқ, эл олдида юзи ҳаммиса ёруғ бўлади. Ўзганинг ҳақи эса буюрмайди. Ахир, халқимизда «Ўзганинг ҳақи — таннинг ўқи» деган гап бор.

Бу воқеани Жасурбек исмли йигит айтиб берган эди.

Қишининг изғиринли кунлари. Тошкентдан Қаршига кетяпмиз. Мен ва яна икки талаба орқа ўриндиқда, бир барзанги олдинда ўтирарди. Сирдарёга етганда ҳайдовчи "Мен дўконга кириб чиқай, икки дақиқа ўтириб туринглар" деди-да, ма-

Сўнг бақувват қўлларини чўзиб, томоғимга олиб келди:

— Мана шундай қилиб бўғаман, тушундингми?

Унинг вазоҳатидан қўрқиб кетдим:

— Ҳа, ҳа, тушундим, айтмайман!

Ҳайдовчи келди. Эътибор берсам, оддийгина бир одам. Усти-боши абгоргина, кийимларининг оҳори тўкилган. Юз-қўздан турмуш ташвишлари анчагина қарчатган кўринади. Раҳимин келди унга. Ақсига олиб ҳалғи барзанги йўл бўйи ҳайдовчини кифтини келтириб мақтар эди:

— Аммо-лекин зўр одам экансиз-ей, ака!

Ҳамма тақсичилар оёғини тираб турволди, аммо сиз эркакнинг ишнини қилдингиз!

— Ҳа энди, ука, рўзгоримиз шундан. Бола-чақанинг ризиқи, уч-тўрт сўм деб юриб-

миз-да! Ўйдаги ҳамма товўқларни сотиб, ёнига қишкан-терганларимизни қўшиб, болаларга киқчи кийим-бош қилгани келган эдик. Шаҳарда қиммат экан, энди ўзимизнинг бозорлардан оламиз-да...

Ичимда нимадир чирт узилгандек бўлди. Шу онда бола-чақасини ҳалол боқиб келаётган шу оддий инсонга ҳақиқатни ошкор қилмоқ учун ўзимда жасорат тополмаганим алам қилди. Ҳаёлимда уйда кўзлари тўрт бўлиб отасининг янги кийим олиб келишини кутиб ўтирган ранглар, бечорахол болалар сиймоси гавдаланди...

Бехосдан машинанинг ён ойнасидан барзангининг қўзига қўзим тушиб қолди. У жим кетар, қўзларида заррача маъно йўқ эди. Мен унинг қўзларидаги ана шу ифодадан янада даҳшатга тушдим...

Бировнинг ҳақи қўзни кўр қилмасми-кан?

3. Дарвоқе...

Ижтимоий тармоқда кўзим тушди. "Фириб дунё "фидойилари" деган клуб ташкил этилганмиш. Бу ерда ўз нафси учун ҳеч қандай номаъқулчиликдан қайтмайдиган клуб аъзолари оддий одамларни қай усулда чўе тушириш мумкинлиги ҳақидаги ҳаётий тажрибалари билан ўртоқлашар эмишлар.

Яқинда "фидойи"лардан бири билан мини-интервью қилдик.

— Чекасимиз?
— Йўқ.
— Ичиб турасимиз?
— Йўқ.
— Аёллар билан "юрасимиз?"
— Э, нима деяпсиз? Ўз хотиним билан ҳам "юрмаганман-ку!"
— Шунақа денг. Одоб-ахлоқдаям "фидойи" экансиз-да!
— Фақат шу...
— Хўш, хўш?
— Ҳар замонда ёлғон гапириб қўядиган одатим бор...

Тўхтамурод ҲАСАНБОВ,
"Тошкент ҳақиқати" мухбири

мақом санъатини кўтаришимиз керак.

Дарҳақиқат, сўнгги йилларда юртимизда миллий мақомчиликни ривожлантириш бўйича қатор

ишлар амалга оширилмоқда. Хусусан, давлатимиз раҳбарининг 2023 йил 30 августдаги "Ўзбек миллий мақом санъатини янада ривожлантириш ва соҳа вакиллари фаолиятини қўллаб-қувватлаш чоралари тўғрисида"ги қарори ижросини таъминлаш мақсадида бундан роппа-роса бир ярим йил муқаддам вилоятда "Мақом" маркази ташкил этилган эди.

Ўтган қисқа вақт мобайнида бу ерда кўплаб маърифий-ижодий тадбирлар, танловлар ўтказилди. Мақом ансамбли бир қатор хорижий давлатларда бўлиб, ўз ижро маҳоратини намойиш этди. Мазкур мақом кечаси ҳам мана шу тадбирларнинг узвий давоми, қолаверса, вилоят мақом ансамблининг ўтган вақт мобайнидаги ижодий фаолияти сарҳисоби бўлди, десак янглишмаймиз. Айниқса, машҳур мақом ансамбллари, таниқли хонандалар, чолғучилар, адабиёт ва маданият соҳасининг маҳоратли вакиллари томонидан янграган куй-қўшиқлар йиғилганларда катта таассурот қолдирди.

Шунингдек, маданий кечада зиёкорлар, шоир ва ёзувчилар ўз ижод намуналаридан ўқиб, мақом санъатининг фалсафий илдиэлари, унинг тарихий аҳамияти ҳақида илқ фикрлар билдиришди.

Меҳридин ИБРАГИМОВ,
"Тошкент ҳақиқати" муҳбири
Жалолиддин ЭСОНОВ
олган суратлар

Muassis:
TOSHKENT VILOYATI HOKIMLIGI

"Toshkent haqiqati" va "Tashkentskaya pravda" gazetalarini tahrir hay'ati:

Zoyir MIRZAYEV
(tahrir hay'ati raisi)
Abdusamad NOSIROV
Ummat MIRZAULOV
Hotamjon SAYDAHMEDOV
G'afurjon MUHAMEDOV
Sayyora FAYZIYEVA
Tohir ARIPOV
Mahmud TOIR
Azamir MIRZAYEV
Uskenbor ATEMOV
Abdulla XURSANOV
Shahboz NIZOMIDDINOV
Kumush EGAMBERDIYEVA
Olimjon BEGALIYEV
Behzod QOBULOV
Sergey MUTIN

Bosh muharrir:
G'ayrat SHERALIYEV

Qabulxona:
(55) 520-64-95

Bosh muharrir o'rinbosari:
(55) 520-04-10

Mas'ul kotib:
(55) 520-05-10

Bo'lim muharrirlari:
(55) 520-06-20, (55) 520-04-20

E'lonlar va hisob-kitob bo'limi:
(55) 520-21-20

e-mail: toshkenthqiqati@umail.uz

Mas'ul kotib:
Alloma AZIZOVA
Navbatchi:
Nozima RASULOVA
Ekspositor:
Behruz NURBOBOYEV

Bosishga topshirish vaqti - 21.00.

Bosishga topshirildi - 19.20.

Nashr ko'rsatkichi - 205.

Buyurtma G-635.

4 170 nusxada chop etildi.

Hajmi - 2 taboq. Ofset usulida

bosildi. Qog'oz bichimi A-2.

Bahosi kelishilgan narxda.

Toshkent viloyati Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar boshqarmasida
2011-yil 12-yanvarda
03-001 raqami bilan
ro'yxatga olingan.

Manzil:
111500, Nurafshon shahri,
Toshkent yo'li ko'chasi, 90.
Toshkent shahridagi
ofisimiz: Bektemir tumani,
Ittifoq ko'chasi, 2.
ISSN 2010-9318.

Gazeta "Toshkent haqiqati"
tahririyati kompyuter markazida
terildi va Tohir Mahmudxo'jayev
tomonidan sahifalandi.

Haftaning
chorshanba va shanba
kunlari chiqadi.

«SHARQ» nashriyot-matbaa
aksiyadorlik kompaniyasi
bosmaxonasida bosildi.
Korxona manzili:
Toshkent shahri,
Buyuk Turon ko'chasi, 41-uy.

НУРАФШОНДА Зойилмақом кеча

(Давоми. Бошланиши 1-саҳифада)

— Биз учун бебаҳо маданий мерос бўлган мақом санъатимиз узок йиллардан буён инсон руҳиятини, унинг дарду армонларини, эзгу интилишларини юксак пардаларда ифода этиб келмоқда, — деди Зойир Мирзаев. — Шарқ мумтоз адабиёти, илму маърифат, муқаддас инсоний қадриятлардан озикланган мақом санъати ривожига асрлар оша ўзбек халқи беқиссаси.

қўшиб келгани ва бу жараён ҳануз давом этаётгани билан биз ҳақли равишда фахрланамиз. Тафаккурининг маҳсули бўлган "Шашмақом", ЮНЕСКО томонидан Жаҳон маданий мероси рўйхатига киритилгани чуккур маъно ва аҳамиятга эга.

Дунёнинг ҳали у, ҳали бу чеккасида мураккаб зиддиятлар, қонли тўқнашувлар ва сиёсий-мафкуравий қарама-қаршиликлар шиддатли тус олаётган бугунги кунда, минг шукурки, мамлакатимизда ҳар куни мана шундай маънавий-маърифий кечалар, концерт ва томошалар, тўй ва тантаналар бардавом. Бу шубҳасиз, тинчлик ва осейишталти-

гимиз, Яратганнинг юртимизга инъом этган файзу баракасидандир.

Қолаверса, бугунги таҳликали замонда барча эзгу ниятли инсонларни бирлаштириш, ёшларни юксак гуманистик руҳда тарбиялашда мусиқа санъатининг ўрни ва аҳамиятини ҳеч нарса билан ўлчаб, баҳолаб бўлмайди. Президентимиз таъбири билан айтганда, агар биз асл, ҳақиқий санъатни билмоқчи, ўрганмоқчи бўлсак, аввало мумтоз мақом санъатини билишимиз, ўрганишимиз керак. Агар биз санъатни, маданиятни кўтармоқчи бўлсак, аввало, мумтоз

Нуктаи назар

Бугунги кундаги энг яхши маърифий ва мафкуравий ташвиқот воситаларидан бири кино ва телефильмлардир. Улар яхшигина даромад манбаи ҳам. Масалан, АҚШ киносаноатидан 2024 йилда 8,5 млрд., Хитой тахминан 5,82 млрд., Ҳиндистон 1,42 млрд., Буюк Британия ва Ирландия 1,27 млрд., Жанубий Корея 900 миллион, Франция 1,1 млрд. доллар даромад қилган. Хўш, бу катта маблағлар ортида қандай омиллар турибди?

Биз ҳам бой ўтмишимизни ва бугунги тарихий ҳодисотларни яхши ва кўришли фильмларда акс эттирсак, эттира олсак қанчалар соз бўларди. Энг яхши таълим-тарбия ва маънавий дарс шу эмасми? Тўғри, фильм ишлаш қийин. Танқид қилиш осондир. Лекин...

лик. Ҳар сафар орзиқиб кўраимиз. Одам маънавий озук олади. Буларда диалоглар ва воқеалар пишди. Ишлатилган иборалар халқ орасидаям оммалашиб кетган. Масалан, "Ўғлим, овқатингни емайсанми?", "Эрак киши хотин кишини яхши-ёмонлигини қагдан билади?",

воқеалари. Эҳ, савия! Йилгай десанг йиллолмайсан, кулай десанг, аҳволга ачинасан...

Ўзимизни ишлатгандай кўрсатаётганимиз, бунга ҳаммани ишонтиришга уринаётганимиз, албатта, яхши! Лекин, ўнгкўз зиёлиларимиз кўриб-билиб туришибди. Бунақаси кетмайди-да!

Агар, киносаноати ривожланган давлатларда биздаги бор адабиёт ва тарих бўлгандами, эҳ-ҳе...

Шоир Муҳаммад Юсуф ҳам "Ўртоқ "Ўзбекфильм", халқинг кутар

нинг "Кейинги пайтларда негадир экранларимизда «Темир хотин», «Кичкина табиб», «Абдуллажон»га ўхшаган «юки бор» киноасарларни кўрмаймиз. Аксарият фильмларнинг мавзуси оилавий "оҳ-воҳ"лар, қайнона-келин, қиз узатиш, ўғил уйлантиришдаги муаммолар..." деган саволига қуйидагича жавоб беради:

— Мен ҳам дастлаб ўзбек киносининг аҳволини кўриб, ҳамма айб ижодкорларда, деб юрдим. Бошимга тушгандан сўнггина билдим. Энди бу ҳақда очик гапириш мумкин. Кейинги тахминан ўн йил ичида менинг бир эмас, икки эмас, нақ олтига сценарийим «Ўзбекино» томонидан рад этилди. Худо соғлиқ бериб турса, ҳали кў-ўп қабул қилинмайдиган асарлар ёзаман. «Ер барибир айланаверади» деган асарим ҳам навбат кутаяпти, лекин Худо хоҳласа, у ҳам қабул қилинмайди.

Ижод ва нажот

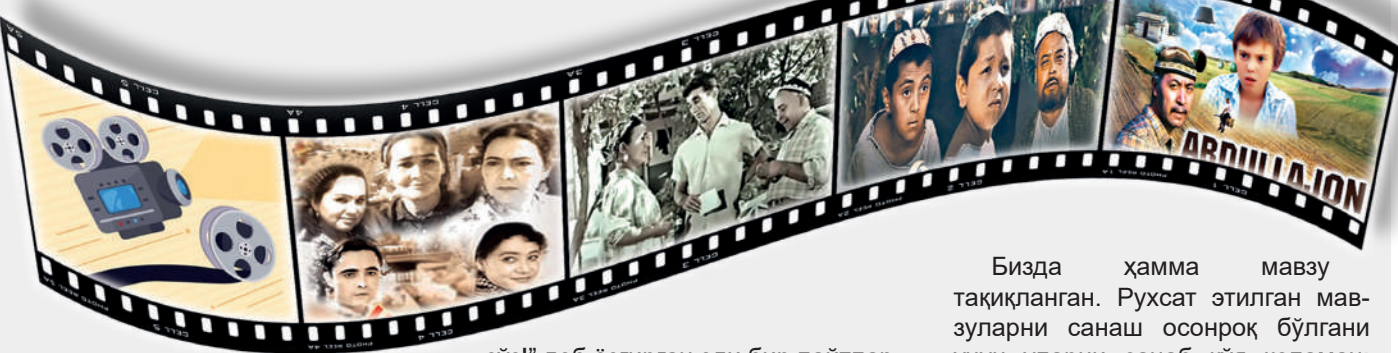
ҳамма соҳада профессионал ёндашув бўлиши керакда.

Президентимиз бу масалада бир неча марта куйиниб гапирди. Соҳа раҳбарлари ҳар сафар чиройли нутқлар сўзлашди. Лекин... натижа қани?

Баъзан матбуотда фалон фильмни ишлашга катта маблағ ажратилгани ҳақидаги хабарларни ўқиб қоламиз. Қани ўша миллиардларнинг натижаси? Фильм ишланган, унинг рекламаси пиарига гап йўқ. Аммо...

Мисол учун сўнгги йилларда ишланган, "Илҳақ", "Ибрат", "Авлоний", "Испомхўжа", "Султон Жалолиддин" фильмларини олайлик. Барининг овозаси оламни тутди. Лекин, улар орасида икки ва ундан кўп марта томоша қилингани қайси?

Яхши фильм эса ҳар сафар мухлисга нимадир бераверади. Япон режиссёри Акира Куросава айтганидек: "Агар сиз кино орқали инсон қалбига йўл топа олмасангиз, сиз фильм яратган эмассиз". Нақадар ҳақ гап. Оддий мисол, ўша пайтларда ишланган ўзимизнинг "Ўткан кунлар", "Шум бола", "Маҳаллада дув-дув гап", "Ер-ёр", "Суюнчи", "Келинлар кўзголини", "Абдуллажон" фильмларини олай-

"Иннайкейинчи?", "Сиз ўшамми?", "Мана бу раис учун...", "Абдуллажон, шакарсан, шакар!..."

Бу гапларни айтган қаҳрамонлар кўпчилигимизга таниш. Адашмасам, "Султон Жалолиддин" фильмининг илк қисмларидан бирида Чингизхоннинг ўғли тилидан "Томоғиндан дарча очиб қўяман", деган саз ва тутуриқсиз гап янграган. Мана шу ерда бор қизиқишим тугаган. Муҳаррирлар бу гапни қандай ўтказишган экан, дейман. Ёки даража ҳам шу гапга мосми, дея ўйлаб қолам.

Энди телесериаллару теленовелларда қаҳрамонлар тилидан янграётган ўта бачкана гап-сўзлар ва хом-хатала фикрларни кўриб, одамнинг гаши келади. Қайнона-келин можароси, еттинчи хотун ун бешинчи ўйнашнинг фош бўлиш

сўз!" деб ёзгирган эди бир пайтлар. Шеър ёзилганига ўттиз олти йил бўлибди. Лекин ҳали ҳам ўзгариш бўлмагани кишини таассуфга солади.

Эслайсизми, шеърда шундай мисралар бор эди:

Темирлар йиғлади,
Кесаклар куйлади —
бир уйланмадина.
Тугади сабрини
барча муҳлати,
Бардошлар тугади —
сен ўзгармадина.

Бизни ҳам шу савол қийнаяпти — қачон ўзгариш бўларкин? Шу кунларни кўриш насиб қилармикан?

Бундан бир неча йиллар аввал "Тошкент ҳақиқати" газетасида "Ёмон кўришга арзимайдиган одам" сарлавхали мақола босилган эди. Унда мақола қаҳрамони, таниқли ёзувчи Шароф Бошбеков муҳбир-

Бизда ҳамма мавзу таққилланган. Рухсат этилган мавзуларни санаш осонроқ бўлгани учун уларни санаб қўя қолам: гиёҳвандлик, одам савдоси, терроризм ва қайнона-келиннинг жанжалли — бўлди...

Гапираман десанг гап кўп-ку, умр оз... Бечора киночилар нима қилсин, майда оилавий қўйди-чиқдилару, сиз айтгандай, арзон ишқ-муҳаббат билан бола-чақа «боқияпти-да»!

Бу интервьюни ўқиганимда, беихтиёр "Жаноблар, ижодкорни эркин қўйсангиз-чи! Ижод одами ижод оламида эркин яшashi керак эмасми?" деган ўй ўтганди хаёлимдан. Ҳозир ижодий муҳит, вазият яхши тарафга ўзгарди-ку, нега натижа кам?..

Хўш, биз авлодларни нима билан тарбияламоқчимиз? Дунёга миллат маданияти деб нималарни тақдим этмоқчимиз?

Зикрилла МУҲАММАД,
"Тошкент ҳақиқати" муҳбири

▼ "Dolzarb 90 kun" O'QUVCHILAR SHODMON BO'LISHDI

Bekobod tumanidagi 1-, 7-, 9-umumta'lim maktablarida Respublika Ma'naviyat va ma'rifati markazi nashri — "Ma'naviy hayot" jurnali ijodiy xodimlari bilan uchrashuv tashkil etildi.

Ma'rifiy kechada Yozuvchilar uyushmasi a'zosi, taniqli shoir, "Do'stlik" ordeni sohibi Shodmonqul Salom hamda qator ijodkorlar ishtirok etib, o'quvchilarga o'zlarining yangi ijod namunalarini havola etishdi. Bundan tashqari, Yozuvchilar uyushmasi tomonidan tayyorlangan 300 ta badiiy kitoblarni to'plamini maktab kutubxonasiga sovg'a qilindi.

Shuningdek, tadbirda viloyat AOKA boshqarmasi boshlig'i Shahboz Nizomiddinov qatnashib, "Dolzarb 90 kun" doirasida tashkil etilayotgan madaniy tadbirning ahamiyati haqida iliq fikrlar bildirdi.

Sultonboy DEHQONOV